

(Sichäußerlichsein), realno čovjekovo ospoljenje, sada je postalo samo djelo ospoljenja, ospoljenost. Ako, dakle, ova nacionalna ekonomija počinje s prividom priznanja čovjeka, njegove samostalnosti, samodjelatnosti itd., i pošto premješta privatno vlasništvo u suštinu samoga čovjeka, pa ne može više biti uvjetovana lokalnim, nacionalnim itd. odredjenjima privatnog vlasništva kao suštine koja egzistira izvan njega, dakle, razvija kozmopolitsku, opću energiju koja ruši svaku granicu, svaku vezu, da bi se postavila na tom mjestu kao jedina politika, općenitost, granica i veza, ona u daljem razvitku mora odbaciti licemjerstvo i pokazati se u svom potpunom cinizmu; a ona to čini tako što - bez obzira na sve prividne protivrječnosti u koje zapetljava to učenje - mnogo jednostranije i zato oštrije i konzekvetnije, trati rad kao jedinu suštinu bogatstva; štoviše, ona pokazuje da su konzekvencije toga učenja, nasuprot onom prvobitnom svaćanju, čovjeku neprijateljske i, napokon zadaje smrtni udarac posljednjem, individualnom, prirodnom, od kretanja rada i izvora bogatstva nezavisnom postojanju privatnog vlasništva - zemljišnoj renti, tom izrazu feudalnog vlasništva koji je postao već sasvim nacionalnoekonomski i stoga nesposoban za otpor protiv nacionalne ekonomije (Rikardova škola). Cinizam nacionalne ekonomije ne raste samo relativno počevši od Smita preko Seja do Rikarda, Mila itd., ukoliko ovi posljednji vide konzekvencije industrije kao razvijene i punije protivrječnosti, nego i s pozitivnog gledišta oni uvijek i svesno idu dalje od svog prethodnika putem otudjenja protiv čovjeka, ali samo zato što se njihova nauka razvija konzekvetnije i istinitije. Time što privatno vlasništvo u njegovom djelatnom obliku čine subjektom, dakle, istovremeno čine čovjeka bićem i čovjeka koga svode na nebiće čine bićem, protivrječnost zbiljnosti potpuno odgovara protivrječnom biću koju su priznali kao princip. Rastrgana zbiljnost industrije ne samo što opovrgava već, naprotiv, potvrđuje njihov u sebi rastrgani princip. Štoviše, njihov princip je princip te rastrganosti.

Fiziokratsko učenje dr Kenea čini prijelaz od merkalizma Adamu Smitu. Fiziokratija je neposredno nacionalnoekonovski raspad feudalnom vlasništva, ali isto tako i neposredno nacionalnoekonomska transformacija, ponovno uspostavljanje toga istog feudalnog vlasništva, samo što njegov jezik više nije feudalni, nego ekonomski. Čitavo bogatstvo sastoji se od zemlje i zemljoradnje (agrikulture). Zemlja još nije kapital, ona je još poseban način njegova življenja, koji vrijedi u svojoj prirodnoj osobenosti i uslijed svoje prirodne osobenosti; ali zemlja je ipak opći, prirodni element, dok merkantilizam poznaje samo plemeniti metal kao egzistenciju bogatstva. Predmet bogatstva, njegova